

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > AİHM, Şahin Alpay dosyasına öncelik veriyor



Sedat Ergin

AİHM, Şahin Alpay dosyasına öncelik veriyor

8 Mart 2017



Yazdır Yazı Tipi

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, (AİHM) çok kısa bir süre önce 15 Temmuz sonrası süreçte Türkiye’de özellikle gazetecilere dönük tutukluluk uygulamalarını yakından ilgilendiren çok önemli bir karara imza atmış bulunuyor.

Mahkeme, yaklaşık 7 buçuk aydır tutuklu bulunan gazeteci yazar Şahin Alpay’ın serbest bırakılması yolunda yaptığı başvuruya “öncelik vermeyi” kararlaştırdı. Böylelikle, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında yapılan tutuklamalarda -ilk kez- bir başvuru AİHM tarafından “öncelikle” incelemeye alınmış oluyor. Bu “ilk” adımın bir gazeteci için kullanılması ayrıca önemli.

Bunun ne anlama geldiğini ve önümüzdeki aylarda ne gibi gelişmelerin tetikleyicisi olabileceğini görebilmek için önce başa dönelim.

Şahin Alpay (73), uzun yıllar Cumhuriyet ve ardından Milliyet gazetelerinde editörlük ve yazarlık

yapmasının ardından 2002 sonrasında Zaman gazetesinde köşe yazarı olarak çalışmaktaydı. Türkiye’de liberal düşüncenin önde gelen savunucularından biri olan Alpay, AK Parti iktidarına da kuvvetli bir destek vermiş, bu yüzden AK Parti karşıtı çevrelerin ağır eleştirilerine hedef olmuş, ancak son yıllarda hükümeti eleştiren bir çizgiye yönelmişti.

15 Temmuz darbe girişiminin hemen ertesinde Gülen cemaatinin basındaki en önemli yayın organı olan Zaman gazetesi çalışanlarını hedef alan tutuklama dalgasında, Şahin Alpay 27 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla İstanbul’daki evinde gözaltına alındı, 31 Temmuz’da tutuklanarak Silivri Cezaevi’ne gönderildi. Bu arada, Alpay’ın babasından miras kalan malvarlığına olağanüstü hal çerçevesinde el konuldu.

Avukatları, geçen dönem içinde Alpay’ın tutukluluğuna bir dizi itirazda bulundu. Bu itirazlarda, dokuz ayrı ilaç kullanmak zorunda olan Alpay’ın sağlık sorunlarına da dikkat çekildi. Anayasa Mahkemesi (AYM), sağlık gerekçesiyle yapılan tahliye talebini 26 Ekim 2016 tarihinde verdiği bir kısmi kararla “hapishanede yeterli tedaviyi gördüğü” görüşüyle reddetti. Sonraki itiraz süreçleri de sonuçsuz kaldı.

Avukatları, bunun üzerine 20 Şubat 2017 tarihinde, yani bundan yaklaşık iki hafta önce A) Hem tutuklama ve tutukluluğa devam kararlarının haksız olduğu, hem de B) Sağlık sorunlarının risk yarattığı gerekçesiyle Alpay’ın serbest bırakılması için “geçici tedbir” uygulanması talebiyle AİHM’e başvurdu.

Başvuruda bu talebe “öncelik verilmesi” de istendi. AİHM içtüzüğü’nün 39’uncu maddesi, çok istisnai durumlarda nihai kararı beklemeden “geçici tedbir” alınabileceğini öngörüyor.

AİHM, bu başvuruya ne zaman yanıt verdi? Yanıt: Tam 12 gün sonra, yani 3 Mart Cuma günü...

AİHM, bu kararında Şahin Alpay için 39’uncu maddeden sağlık gerekçesiyle yapılan geçici tedbir talebini kabul etmedi. AİHM’in Alpay’ın sağlığı açısından hayati bir tehlike görmediği anlaşılıyor. Ama AİHM’in kararının bir sonraki maddesinde şöyle denildi:

“Mahkeme, bu başvuruya içtüzüğü’nün 41’inci maddesi çerçevesinde öncelik vermeye karar vermiştir.” İchtüzüğü’nün 41’inci maddesi mahkemeye şikâyetlere öncelik vermede oldukça geniş bir esneklik tanıyor.

Strasbourg’daki mahkemenin 3 Mart kararını nasıl anlamak gerekiyor? AİHM, Alpay’ın hemen serbest bırakılması yönünde bir irade sergilemiyor ama diğer yandan tutukluluğa itiraz içeren dosyanın tümünü incelemeye alıyor. Bu noktada dosyanın tümüne “öncelik” vermesi, şikâyete ilişkin dosyanın içeriğine ciddiyet atfettiğini gösteriyor.

AİHM’de tam dokuz yıl yargıç olarak görev yapan Rıza Türmen, dün kararı şöyle değerlendirdi: “AİHM, önüne gelen bu başvuruyu pekala reddedebilirdi. Ama reddetmeyip başvuruya 41’inci maddeden öncelik vermeyi kararlaştırmış olması önemlidir. Bir sonraki adımda Türk hükümeti ile iletişime geçerek Şahin Alpay’ın durumuyla ilgili sorular yöneltmesi beklenebilir.”

AİHM'in kararı değerlendirilirken, mahkemenin 20 Şubat'ta yapılan bir başvuruya 3 Mart'ta yanıt vermesindeki sürat özellikle dikkat çekicidir. Karar, bu yönüyle AYM'nin tutuklu gazetecilerle ilgili başvurular karşısındaki hareketsizliğine AİHM'in bir tavrı olarak da görülebilir. Uzun bir süre önce AYM'nin karar almasını bekleyen AİHM, Strasbourg'dan yapılan uyarılara rağmen bir hareketlenme görmeyince sonunda kendisi harekete geçmiş bulunuyor.

Dosya Eki

5646533-v1-1653817 LE2.1a

.PDF R39 Refused Only (R41).PDF

0,1 MB

HER YERDE HÜRRİYET



DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş